

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η σημασία και η αξία του ασημένιου κυπέλλου που απονεμήθηκε στο νικητή του πρώτου σύγχρονου Ολυμπιακού Μαραθωνίου το 1896, το οποίο κέρδισε ο Έλληνας δρομέας Σπύρος Λούης και παρέμεινε, έκτοτε, στην κατοχή της οικογένειάς του, είναι πολύ μεγαλύτερες από σχεδόν οποιοδήποτε άλλο αναμνηστικού των Ολυμπιακών Αγώνων από εκείνους τους πρώτους σύγχρονους αγώνες που έγιναν στην Αθήνα.

Το κύπελλο συμβολίζει την ιδέα της συμμετοχής σε Μαραθώνιο και της ένταξης του τελευταίου στο πρόγραμμα των Ολυμπιακών, δημιουργώντας έτσι έναν αγώνα του οποίου η πολιτιστική σημασία αυξήθηκε ραγδαία κατά τον εικοστό αιώνα. Την ιδέα συνέλαβε ο Γάλλος γλωσσολόγος, φιλόλογος και φιλέλληνας Michel Bréal, μέλος του Γαλλικού Ινστιτούτου, κατά τη διάρκεια αθλητικού συνεδρίου που συγκάλεσε το 1894 ο ιδρυτής των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, ο βαρόνος Pierre de Coubertin. Το συνέδριο ήταν η αρχή των σύγχρονων Ολυμπιακών. Ο Bréal πρότεινε τον αγώνα που βασίζεται στο μύθο του Φειδιππίδη και την πασίγνωστη διαδρομή, από το Μαραθώνα στην Αθήνα, που ολοκλήρωσε το 490 π.Χ., παρ' όλο που ο αγώνας δρόμου δεν ήταν ένα από τα αρχαία Ολυμπιακά αθλήματα. Ο Bréal προσέφερε, επίσης, ασημένιο έπαθλο για το νικητή του αγώνα. Ο Coubertin ενστερνίστηκε την ιδέα του αγώνα και του κυπέλλου, παρ' ότι αποτελούσε εξαίρεση, καθώς το σχέδιο ήταν οι νικητές να λαμβάνουν μόνο μετάλλια και στεφάνια από κλαδιά ελιάς. Το κύπελλο περιλάμβανε επιγραφή στα ελληνικά.

Η πρόσθετη σημασία του κυπέλλου είναι, φυσικά, ότι το κέρδισε Έλληνας και, σύμφωνα με δηλώσεις του Coubertin και άλλων, η νίκη του Λούη την τελευταία ημέρα των Αγώνων ξεσήκωσε ένα κύμα ελληνικής υπερηφάνειας και συνέβαλε στην αποδοχή των Ολυμπιακών Αγώνων στη σύγχρονη Ελλάδα. Τέλος, το γεγονός ότι η οικογένεια κατάφερε να διατηρήσει το κύπελλο για παραπάνω από έναν αιώνα χαρακτηριζόμενο από ταραχώδη γεγονότα, συμπεριλαμβανομένων πολλών πολέμων και της κατοχής της Ελλάδας, συμβολίζει τη σημασία που έχουν για τους Έλληνες η αρχαία κληρονομιά τους και οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

Αλέξανδρος Κιτροέφ, Καθηγητής Ιστορίας και Διευθυντής του Κέντρου Ειρήνης και Παγκοσμιοποίησης, Haverford College